

OP-ASUNTOLUOTTOPANKKI OYJ

Osavuositiedot 1.1. – 30.9.2012

OP-Asuntoluottopankin (OPA) luottokanta kasvoi joulukuun lopun 7 535 miljoonasta eurosta syyskuun lopun 8 511 miljoonaan euroon. Yhtiön luottokantaa kasvatettiin helmi-, maaliskuu- ja toukokuussa ostamalla asuntovakuudellisia luottoja OP-Pohjola-ryhmän jäsenpankeista OPAn taseeseen. Toukokuussa OPA laski liikkeeseen nimellisarvoltaan 1 250 miljoonan euron kiinteistövakuudellisen joukkovelkakirjalainan. Elokuussa OPA laski liikkeeseen kaksi viisivuotista Private Placement–tyyppistä kiinteistövakuudellista joukkovelkakirjalainaa, toinen nimellisarvoltaan 25 miljoonaa euroa ja toinen nimellisarvoltaan 75 miljoonaa euroa.

Tuloskehitys

1000 euroa	1-9/2012	1-9/2011	7-9/2012	7-9/2011	1-12/2011
Tuotot					
Korkokate	21 987	18 587	7 648	6 716	24 147
Palkkiotuotot, netto	-8 566	-7 342	-3 143	-2 756	-10 207
Kaupankäynnin nettotuotot	0	0	0	0	0
Sijoitustoiminnan nettotuotot	-186	487	-7	486	487
Liiketoiminnan muut tuotot		5		1	5
Yhteensä	13 235	11 736	4 498	4 447	14 432
Kulut					
Henkilöstökulut	278	208	77	58	278
Muut hallintokulut	1 196	1 567	354	521	2 054
Liiketoiminnan muut kulut	1 159	1 105	453	375	1 396
Yhteensä	2 634	2 880	883	954	3 728
Saamisten arvonalentumiset	-36	0	-1	0	-359
Tulos ennen veroja	10 565	8 856	3 614	3 493	10 345

OPAn tammi-syyskuun korkokate oli 21 987 tuhatta euroa (18 587)¹ ja tulos ennen veroja 10 565 tuhatta euroa (8 853). Korkokatteen kasvu johtui luottokannan kasvusta. Tulosta pienensi luottokannasta kirjatut saamisryhmäkohtaiset arvonalentumiset 36 tuhatta euroa.

Nettomääräiset palkkiotuotot olivat negatiiviset. Palkkiotuotot kasvoivat 3 854 tuhanteen euroon (2 623) ja palkkiokulut 12 421 tuhanteen euroon (9 966). Palkkiokulut ovat pääosin OP-Pohjola-ryhmään kuuluville pankeille maksettuja palkkioita OPAn asuntoluottojen asiamiespalveluista. Pankin kulut olivat 2 634 tuhatta euroa (2 880).

¹ Tase- ja muiden poikkileikkaustyyppisten lukujen osalta vertailukohtana on edellisen tilinpäätösajankohdan (31.12.2011) luku. Tuloslaskelma- ja muiden kertymätyyppisten lukujen osalta vertailuna on edellisen vuoden tammi-syyskuun luku.

Heinä-syyskuussa korkokate nousi 7 648 tuhanteen euroon (6 716) ja tulos ennen veroja oli 3 614 tuhatta euroa (3 493). Pankin kulut laskivat 883 tuhanteen euroon (954).

Tase ja taseen ulkopuoliset sitoumukset

OPAn taseen loppusumma oli syyskuun lopussa 8 976 miljoonaa euroa (7 912)².

Keskeisten tase- ja sitoumuserien muutos

Milj. €	30.9.2012	30.6.2012	31.3.2012	31.12.2011	30.9.2011
Tase	8 976	9 263	8 427	7 912	7 743
Saamiset asiakkailta	8 511	8 841	8 000	7 535	7 395
Saamiset luottolaitoksilta	77	93	72	82	93
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	5 879	5 716	5 440	5 423	5 389
Velat luottolaitoksille	2 650	3 100	2 490	2 070	1 980
Oma pääoma	312	310	287	256	215
Taseen ulkopuoliset sitoumukset	9	11	8	4	5

Luottokanta kasvoi joulukuun lopun 7 535 miljoonasta eurosta syyskuun lopun 8 511 miljoonaan euroon. Katsauskauden aikana luottokantaa kasvatettiin ostamalla asuntoluottoja OP-Pohjola-ryhmän jäsenpankeista yhteensä 1 943 miljoonalla eurolla.

Kotitalouksien osuus luottokannasta oli kesäkuun lopussa 99,6 prosenttia (99,3) ja yhteisöasiakkaiden 0,4 prosenttia (0,7). OP:lla oli katsauskauden lopussa järjestämättömiä saamisia yhteensä 2,7 miljoonaa euroa (2,1). Katsauskauden aikana kirjattu yksi saamiskohtainen arvonalentuminen on saatu takauksen perusteella täysimääräisesti takaisin.

Yleiseen liikkeeseen laskettujen joukkovelkakirjalainojen kirjanpitoarvo oli katsauskauden lopussa 5 879 miljoonaa euroa (5 423). Toukokuussa OPA laski liikkeeseen seitsemän kansainvälisille pääomamarkkinoille suunnatun kiinteistövakuudellisen joukkovelkakirjalainansa, jonka nimellisarvo oli 1 250 miljoonaa euroa. Moody's Investor Services ja Standard & Poor's Rating Services myönsivät liikkeeseen lasketulle joukkovelkakirjalainalle parhaan luottokelpoisuusluokituksensa (Aaa ja AAA). OPA laski liikkeeseen elokuussa kaksi Private Placement -tyyppistä joukkovelkakirjalainaa, joiden nimellisarvot olivat 25 miljoonaa euroa ja 75 miljoonaa euroa. Kesäkuussa erääntyi vuonna 2007 liikkeeseen laskettu nimellisarvoltaan 1 000 miljoonan euron joukkovelkakirjalaina. Joukkovelkakirjalainojen lisäksi OPA rahoitti toimintaansa Pohjola Pankki Oyj:stä (Pohjola) nostetuilla rahoitusluotoilla. Katsauskauden lopussa rahoitusluottojen määrä oli 2 650 miljoonaa euroa (2 070).

Oman pääoman määrä kasvoi 312 miljoonaan euroon (256). Kertyneet voittovarot olivat kauden päätyessä 27,3 miljoonaa euroa (21,3).

OPA on suojannut asuntolainakantansa koronvaihtosopimuksilla. Koronvaihtosopimuksilla vaihdetaan suojattavien asuntolainojen pohjakorkokassavirrat lyhyisiin euribor-kassavirtoihin. OPA on vaihtanut myös liikkeeseen laskemiensa joukkovelkakirjalainojen kiinteät korot lyhyisiin markkinakorkoihin. OPAn korkojohdannaisportfolio oli yhteensä 15 598 miljoonaa euroa (14 409). Kaikki johdannais sopimukset on solmittu suojaustarkoituksessa. Kaikkien johdannais sopimusten vastapuolena on Pohjola.

Yleiseen liikkeeseen laskettujen joukkovelkakirjalainojen vakuudet

Kiinnitysluottopankkilain (1240/1999) alla, ennen 1.8.2010, liikkeeseen laskettujen joukkovelkakirjalainojen vakuutena olevat luotot ovat Pooli A:ssa. Pooli A:ssa on syyskuun lopussa vakuuksia 3 200 miljoonaa euroa.

² Tase- ja muiden poikkeileikkaustyyppisten lukujen osalta vertailukohtana on edellisen tilinpäätösajankohdan (31.12.2011) luku. Tuloslaskelma- ja muiden kertymätyyppisten lukujen osalta vertailuna on edellisen vuoden tammi-syyskuun luku.

Lain kiinnityspankkitoiminnan (688/2010) alla, 1.8.2010 lähtien, liikkeeseen laskettujen joukkovelkakirjalainojen vakuutena olevat luotot ovat Pooli B:ssä. Pooli B:ssä on syyskuun lopussa vakuuksia 4 786 miljoonaa euroa.

Vakavaraisuuden kehitys

OPAn vakavaraisuussuhde oli syyskuun lopussa 9,1 prosenttia. Vakavaraisuussuhde ennen nk. Basel I lattiaa oli 40,8 prosenttia. Oma pääoma kasvoi maaliskuussa 30 miljoonalla eurolla ja toukokuussa 20 miljoonalla eurolla OP-Pohjola Osk:n tehtyä yhtiön lisäsijoituksen. Toukokuussa OPA lunasti takaisin vuonna 2007 liikkeeseen laskemansa, toissijaisiin omiin varoihin luetun debentuurilainan, jonka nimellisarvo oli 20 miljoonaa euroa.

OPAn vakavaraisuus lasketaan Basel II:n säännösten mukaisesti. Luottoriskin vakavaraisuusvaatimus lasketaan käyttämällä luottoriskin sisäisten luokitusten menetelmää. Operatiivisten riskien pääomavaatimus lasketaan standardimenetelmällä. Alla olevat vertailuluvut ennen 31.12.2011 on esitetty luottoriskin standardimenetelmän mukaisina.

OMAT VARAT, tuhatta euroa	30.9.2012	31.12.2011	30.9.2011
Oma pääoma	312 250	256 475	215 176
Aineettomat hyödykkeet	-547	-587	-661
Eläkevastuun ylikate, sijoituskiinteistöjen käypiin arvoihin arvostus ja laskennalliset verosaamiset tappioista	-17	-248	-
Suunniteltu voitonjako	-	-2 001	-235
Arvon alentumiset – odotetut tappiot alijäämä	-3 634	-3 937	-
Muiden Tier 1 –varojen alijäämä	-3 634	-	-
Core Tier 1 omat varat	304 418	249 703	214 280
Toissijaisten omien varojen alijäämä	- 3 634	-	-
Siirto core tier 1 omiin varoihin	3 634	-	-
Ensisijaiset omat varat (Tier 1)	304 418	249 703	214 280
Debentuurilainat	-	20 000	20 000
Arvon alentumiset – odotetut tappiot alijäämä	-3 634	-3 937	-
Siirto ensisijaisiin omiin varoihin	3 634	-	-
Toissijaiset omat varat (Tier 2)	-	16 063	20 000
Omat varat yhteensä	304 418	265 765	234 280
Vakavaraisuussuhde, %	9,1	9,0	8,7
Ensisijaisten omien varojen (Tier 1) suhde riskipainotettuihin sitoumuksiin	9,1	8,5	7,9
Core Tier 1 -vakavaraisuussuhde	9,1	8,5	7,9
Vakavaraisuus ennen IRBA siirtymäsäännöksiä			
Vakavaraisuussuhde, %	40,8	40,4	-
Tier 1 -vakavaraisuussuhde	40,8	40,0	-
Core Tier 1 -vakavaraisuussuhde	40,8	40,0	-

Omiin varoihin ei ole luettu IFRS-periaatteiden mukaisten eläkevastuiden ja niiden katteena olevien omaisuuserien arvostamisesta aiheutuvaa omien pääomien lisäystä. Lisäksi omista varoista on vähennetty aineettomien hyödykkeiden määrä. Alijäämä arvonalennusten ja odotettujen tappioiden erotuksesta on yhteensä 7,3 miljoonaa euroa.

Riskipainotetut saamiset, sijoitukset ja taseen ulkopuoliset sitoumukset, tuhatta euroa	30.9.2012	31.12.2011	30.9.2011
Saamiset ja sijoitukset	721 260	644 703	2 687 418
Taseen ulkopuoliset erät	10 161	2 063	1 653
Markkinariski	-	-	-
Operatiivinen riski	14 043	10 490	10 490
Siirtymäkauden vaatimus (Basel I lattia)	2 600 586	2 283 433	-
Riskipainotetut saamiset, sijoitukset ja taseen ulkopuoliset sitoumukset yhteensä	3 346 051	2 940 688	2 699 561

Riskipainotettujen sitoumusten määrän kasvu johtui luottokannan kasvusta.

Yhteisvastuu ja yhteisturva

Osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetun lain mukaan osuuspankkien yhteenliittymä muodostuu yhteenliittymän keskusyhteisöstä (OP-Pohjola osk), keskusyhteisön jäsenluottolaitoksista ja niiden konsolidointiryhmiin kuuluvista yrityksistä. Osuuspankkien yhteenliittymää valvotaan konsolidoidusti. OP-Pohjola osk ja sen jäsenpankit vastaavat viime kädessä toistensa veloista ja sitoumuksista. OP-Pohjola osk:n jäseniä olivat katsauskauden lopussa OP-Pohjola-ryhmän 196 osuuspankkia sekä Pohjola Pankki Oyj, Helsingin OP Pankki Oyj, OP-Asuntoluottopankki Oyj ja OP-Kotipankki Oyj. OP-Pohjola-ryhmän vakuutusyhtiöt eivät kuulu yhteisvastuun piiriin.

Keskusyhteisö on velvollinen antamaan jäsenluottolaitoksilleen ohjeita niiden sisäisestä valvonnasta sekä riskienhallinnasta, niiden toiminnasta maksuvalmiuden ja vakavaraisuuden turvaamiseksi sekä yhtenäisten tilinpäätösperiaatteiden noudattamisesta yhteenliittymän yhdistellyn tilinpäätöksen laatimisessa.

Keskusyhteisö ja jäsenluottolaitokset ovat yhteisvastuussa niistä selvitystilassa tai konkurssissa olevan keskusyhteisön tai jäsenluottolaitoksen veloista, joita ei saada suoritetuksi sen varoista. Vastuu jakautuu keskusyhteisön ja jäsenluottolaitosten kesken viimeksi vahvistettujen taseiden loppusumman mukaisessa suhteessa

Kiinteistövakuudellisen joukkovelkakirjan haltijalla on lain kiinnitysluottopankkitoiminnasta 25 §:n mukaisesti OPAn selvitystilan tai konkurssin estämättä oikeus saada suoritus koko joukkovelkakirjalainan laina-ajalta sopimusehtojen mukaisesti joukkovelkakirjalainan vakuudeksi merkityistä varoista ennen muita saatavia.

Henkilöstö

OPAn palveluksessa oli katsauskauden lopussa kuusi henkilöä. Pankki ostaa kaikki keskeiset tukipalvelut OP-Pohjola osk:lta ja sen konserniyhtiöiltä, mikä vähentää sen oman henkilöstön tarvetta.

Hallinto

Maaliskuussa järjestetty yhtiökokous vahvisti uuden hallituksen kokoonpanon. Uudeksi hallituksen jäseneksi valittiin toimitusjohtaja Lars Björklöf Osuuspankki Raaseporista. Hallituksesta jäivät pois toimitusjohtaja Heikki Kananen Mäntsälän Osuuspankista ja Mikko Rosenlund Tampereen Seudun Osuuspankista. Hallituksen kokoonpano on seuraava:

Puheenjohtaja	Harri Luhtala	Talousjohtaja, OP-Pohjola osk
Varapuheenjohtaja	Elina Ronkanen-Minogue	Tasehallintajohtaja, OP-Pohjola osk
Jäsenet	Sakari Haapakoski	Pankinjohtaja, Oulun Osuuspankki
	Mika Helin	Varatoimitusjohtaja, Hämeenlinnan Seudun Op
	Hanno Hirvinen	Pankinjohtaja, Pohjola Pankki Oyj
	Lars Björklöf	Toimitusjohtaja, Osuuspankki Raasepori
	Mikko Hyttinen	Pankinjohtaja, OP-Pohjola osk

Pankin toimitusjohtajana toimii Lauri Iloniemi.

Riskiasema

OPAn merkittävimmät yksittäiset riskilajit ovat luottoriski, rakenteellinen rahoitusriski, maksuvalmiusriski ja korkoriski. Pankin keskeiset luottoriskimittarit osoittavat luottoriskitilanteen olevan vakaa, eikä OPAn hallituksen asettama rahoitusriskin riskiraja ole ylittynyt. OP-Pohjola-ryhmän maksuvalmiuden hoito on keskitetty Pohjola Pankkiin ja tästä syystä myös OPA voi hyödyntää OP-Pohjola-ryhmän maksuvalmiusreservejä. OPA on suojannut koko asuntoluottokantansa korkoriskin koronvaihtosopimuksilla ja vaihtanut myös kaikkien liikkeelle laskemiensa joukkovelkakirjalainojen kiinteät korot vaihtuviin markkinakorkoihin. Pankin korkoriskiä voidaan pitää pienenä.

Loppuvuoden näkymät

Voimassaoleva joukkovelkakirjaohjelma mahdollistaa uusien kiinteistövakuudellisten joukkovelkakirjalainojen liikkeeseen laskun vuonna 2012. Pankin vakavaraisuuden arvioidaan pysyvän vahvana, riskiaseman vakaana sekä luottosalkun laadun vahvana.

Tuloslaskelma

Tuhatta euroa	1-9/2012	1-9/2011	7-9/2012	7-9/2011	1-12/2011
Korkotuotot	97 644	93 309	27 118	39 555	133 180
Korkokulut	75 657	74 722	19 471	32 839	109 034
Korkokate	21 987	18 587	7 648	6 716	24 147
Saamisten arvonalentumiset	-36	0	-1	0	-359
Palkkiotuotot, netto	-8 566	-7 342	-3 143	-2 756	-10 207
Kaupankäynnin nettotuotot	0	0	0	0	0
Sijoitustoiminnan nettotuotot	-186	487	-7	486	487
Liiketoiminnan muut tuotot	0	5	0	1	5
Henkilöstökulut	278	208	77	58	278
Muut hallintokulut	1 196	1 567	354	521	2 054
Liiketoiminnan muut kulut	1 159	1 105	453	375	1 396
Tulos ennen veroja	10 565	8 856	3 614	3 493	10 345
Tuloverot	2 586	2 304	885	909	2 687
Katsaus-/tilikauden voitto	7 979	6 552	2 729	2 584	7 658

Laaja tuloslaskelma

Tuhatta euroa	1-9/2012	1-9/2011	7-9/2012	7-9/2011	1-12/2011
Tilikauden voitto	7 979	6 552	2 729	2 584	7 658
Etuuspohjaisista järjestelyistä johtuvat vakuutusmatemaattiset tappiot	-	-29	-	-10	-38
Tuloverot etuuspohjaisista järjestelyistä johtuvista vakuutusmatemaattisista tappioista	-	7	-	2	6
Muut laajan tuloslaskelman erät	-	-	-	-	-
Tilikauden laaja tulos yhteensä	7 979	6 531	2 729	2 577	7 626

Tunnusluvut

	1-9/2012	1-9/2011	7-9/2012	7-9/2011	1-12/2011
Oman pääoman tuotto (ROE), %	3,7	4,7	3,5	4,8	3,7
Kulujen osuus tuotoista, %	20	25	20	21	26

Tunnuslukujen laskentakaavat

Oman pääoman tuotto (ROE), % = Vuositasoiseksi muutettu kauden voitto / Oma pääoma (kauden alun ja lopun keskiarvo) × 100

Kulujen osuus tuotoista, % = (Henkilöstökulut + muut hallintokulut + liiketoiminnan muut kulut) / (Korkokate + nettopalkkiotuotot + kaupankäynnin nettotuotot + sijoitustoiminnan nettotuotot + liiketoiminnan muut tuotot) × 100

Tase

Tuhatta euroa	30.9.2012	30.6.2012	31.3.2012	31.12.2011	30.9.2011
Saamiset luottolaitoksilta	76 595	92 823	72 060	82 434	93 075
Johdannaissopimukset	304 833	247 456	215 138	198 380	165 305
Saamiset asiakkailta	8 511 443	8 841 128	7 999 754	7 534 557	7 394 937
Sijoitusomaisuus	17	17	17	17	17
Aineettomat hyödykkeet	881	809	739	587	661
Aineelliset hyödykkeet	-	-	-	-	-
Muut varat	81 765	80 854	139 590	96 060	88 555
Verosaamiset	20	19	8	13	0
Varat yhteensä	8 975 555	9 263 106	8 427 306	7 912 048	7 742 551
Velat luottolaitoksille	2 650 000	3 100 000	2 490 000	2 070 000	1 980 000
Johdannaissopimukset	18 383	21 545	15 716	11 212	6 233
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	5 878 746	5 716 100	5 439 837	5 423 085	5 388 949
Varaukset ja muut velat	114 473	114 829	174 277	131 213	130 591
Verovelat	1 703	1 112	755	267	1 601
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	-	-	20 000	20 000	20 000
Velat yhteensä	8 663 305	8 953 585	8 140 586	7 655 777	7 527 374
Oma pääoma					
Osakepääoma	60 000	60 000	60 000	60 000	60 000
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	225 000	225 000	205 000	175 000	135 000
Kertyneet voittovarot	27 250	24 521	21 720	21 271	20 176
Oma pääoma yhteensä	312 250	309 521	286 720	256 271	215 176
Velat ja oma pääoma yhteensä	8 975 555	9 263 106	8 427 306	7 912 048	7 742 551

Taseen ulkopuoliset sitoumukset

Tuhatta euroa	30.9.2012	30.6.2012	31.3.2012	31.12.2011	30.9.2011
Asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset	8 973	10 883	7 869	3 692	4 597

Oman pääoman muutoslaskelma

Tuhatta euroa	Osakepääoma	Muut rahastot	Kertyneet voittovarot	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2011	60 000	85 000	13 646	158 646
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	-	50 000	-	50 000
Kauden laaja tulos	-	-	6 531	6 531
Muut muutokset	-	-	-	-
Oma pääoma 30.9.2011	60 000	135 000	20 176	215 176

Tuhatta euroa	Osakepääoma	Muut rahastot	Kertyneet voittovarot	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2012	60 000	175 000	21 271	256 271
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	-	50 000	-	50 000
Kauden laaja tulos	-	-	7 979	7 979
Muut muutokset	-	-	-2 001	-2 001
Oma pääoma 30.9.2012	60 000	225 000	27 250	312 250

Rahavirtalaskelma

Tuhatta euroa	1-9/2012	1-9/2011
Rahavarat 1.1	82 434	61 673
Liiketoiminnan rahavirta	-281 109	-2 008 222
Investointien rahavirta	-537	2
Rahoituksen rahavirta	275 807	2 039 623
Rahavarat 30.9	76 595	93 076

Rahavirtalaskelmalla esitetään kauden kassaperusteiset rahavirrat jaoteltuina liiketoiminnan, investointien ja rahoituksen rahavirtoihin. Liiketoiminnan rahavirta sisältää juoksevasta toiminnasta syntyvät rahavirrat. Investointien rahavirta sisältää maksut, jotka liittyvät aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin, eräpäivään asti pidettäviin sijoituksiin sekä osakkeisiin, joiden ei katsota kuuluvan liiketoiminnan rahavirtaan. Rahoituksen rahavirta sisältää rahavirrat, jotka syntyvät toiminnan rahoittamisesta joko oman tai vieraan pääoman ehdoin raha- tai pääomamarkkinoilta. Rahavarat sisältävät käteiset varat ja vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta. Laskelma on laadittu soveltaen epäsuoraa esittämistapaa.

Taseen luokittelu

Tuhatta euroa	Lainat ja saamiset	Käypään arvoon tulosvaikuttavasti kirjattavat*	Myytävissä olevat	Yhteensä
Varat				
Saamiset luottolaitoksilta ja keskuspankeilta	76 595			76 595
Johdannaissopimukset		304 833		304 833
Saamiset asiakkailta	8 511 443			8 511 443
Osakkeet ja osuudet			17	17
Muut saamiset	81 785			81 785
Yhteensä 30.9.2012	8 669 824	304 833	17	8 974 674
Yhteensä 30.9.2011	7 576 567	165 305	17	7 741 889
Yhteensä 31.12.2011	7 713 051	198 380	17	7 911 448

Tuhatta euroa		Käypään arvoon tulosvaikuttavasti kirjattavat*	Muut velat	Yhteensä
Velat				
Velat luottolaitoksille	-		2 650 000	2 650 000
Johdannaissopimukset	-	18 383		18 383
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	-		5 878 746	5 878 746
Velat, joilla huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	-			0
Muut velat	-		116 176	116 176
Yhteensä 30.9.2012	-	18 383	8 644 923	8 663 305
Yhteensä 30.9.2011	-	6 233	7 521 141	7 527 374
Yhteensä 31.12.2011	-	11 212	7 644 564	7 655 777

*) Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat on arvostettu kirjanpidossa jaksotettuun hankintamenuon. Näille velkakirjoille markkinoilta saatavilla olevan informaation ja vakiintuneiden arvostusmenetelmien avulla arvioitu käypä arvo oli syyskuun lopussa n. 307 266 tuhatta euroa kirjanpitoarvoa korkeampi. Huonommalla etuoikeudella olevat velat on arvostettu jaksotettuun hankintamenuon. Näiden käyvät arvot ovat olennaisesti kirjanpitoarvoja alhaisemmat, mutta luotettavien käypien arvojen määrittäminen nykyisessä markkinatilanteessa on vaikeaa.

Johdannaissopimukset 30.9.2012

1000 euroa	Nimellisarvot / jäljellä oleva juoksuaika				Käyvät arvot		Luotto- vasta-arvo
	Alle 1 v	1-5 v	yli 5 v	Yhteensä	Varat	Velat	
Korkojohdannaiset							
Suojaus	603 880	12 993 972	2 000 000	15 597 853	304 833	18 383	457 660
Kaupankäynti				-			
Yhteensä	603 880	12 993 972	2 000 000	15 597 853	304 833	18 383	457 660

Johdannaissopimukset 30.9.2011

1000 euroa	Nimellisarvot / jäljellä oleva juoksuaika				Käyvät arvot		Luotto- vasta-arvo
	Alle 1 v	1-5 v	yli 5 v	Yhteensä	Varat	Velat	
Korkojohdannaiset							
Suojaus	4 784 286	7 500 000	2 000 000	14 284 286	165 305	6 233	291 731
Kaupankäynti				-			
Yhteensä	4 784 286	7 500 000	2 000 000	14 284 286	165 305	6 233	291 731

Kaikki johdannaissopimukset ovat riippumatta niiden kirjanpidollisesta luokittelusta solmittu suojaustarkoituksessa.

Liiketapahtumat lähipiirin kanssa

OPAn lähipiirin muodostavat emoyhtiö OP-Pohjola osk tytäryhtiöineen, OP-Pohjola-ryhmän eläkevakuutusyhtiöt OP-Eläkekassa ja OP-Eläkesäätiö sekä yhtiön hallintohenkilöt. Lähipiirille myönnettyissä lainoissa noudatetaan normaaleja luottoehtoja. Lainat on sidottu yleisesti käytössä oleviin viitekorkoihin. Lähipiiriliiketoiminnassa ei ole tapahtunut olennaisia muutoksia tilikaudella.

Laatimisperiaatteet

Osavuosikatsaus 1.1.–30.9.2012 on laadittu IAS 34 (Osavuosikatsaukset) mukaisesti siten kuin EU on sen hyväksynyt. Osavuosikatsauksen laatimisessa on sovellettu samoja laatimisperiaatteita kuin vuositilinpäätöksessä 2011 lukuun ottamatta muutosta etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden vakuutusmatemaattisten voittojen ja tappioiden kirjaamisessa.

Laatimisperiaatteen muutos

OP-Pohjola-ryhmä päätti vuoden 2012 alusta lähtien vapaaehtoisesti luopua ns. putkimenetelmän käytöstä etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden vakuutusmatemaattisten voittojen ja tappioiden kirjaamisessa. Nyt käyttöön otetun IAS 19 kirjaamistavan mukaisesti vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot kirjataan muihin laajan tuloksen eriin sillä kaudella, jonka aikana ne syntyvät. Kirjattaessa vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot muihin laajan tuloksen eriin näitä voittoja ja tappioita ei siirretä tulosvaikutteisesti enää myöhemmillä kausilla. Laatimisperiaatteen muutos on toteutettu takautuvasti ja sen vaikutukset tässä osavuosikatsauksessa esitettiin OPAn taseen, tuloslaskelman ja laajan tuloslaskelman vertailutietoihin ovat seuraavat:

Tuhatta euroa	Vanha laatimis-periaate	Uusi laatimis-periaate	Laatimis-periaatteen muutoksen vaikutus
Tase 1.1.2011			
Varat			
Muut varat	48 790	48 583	-207
Verosaamiset	-	-	-
Velat			
Verovelat	342	288	-54
Oma pääoma			
Kertyneet voittovarot	13 799	13 646	-153

Tuhatta euroa	Vanha laatimis-periaate	Uusi laatimis-periaate	Laatimis-periaatteen muutoksen vaikutus
Tase 31.12.2011			
Varat			
Muut varat	96 301	96 060	-241
Verosaamiset	-	13	13
Velat			
Verovelat	313	267	-46
Oma pääoma			
Kertyneet voittovarot	21 454	21 271	-182
Tuloslaskelma 2011			
Henkilöstökulut	282	278	-4
Tuloverot	2 686	2 687	1
Laaja tuloslaskelma 2011			
Etuuspohjaisista järjestelyistä johtuvat vakuutusmatemaattiset voitot /(tappiot)	-	-38	-38
Tuloverot etuuspohjaisista järjestelyistä johtuvista vakuutusmatemaattisista voitoista/ (tappioista)	-	6	6

Tuhatta euroa	Vanha laatimis-periaate	Uusi laatimis-periaate	Laatimis-periaatteen muutoksen vaikutus
Tase 30.9.2011			
Varat			
Muut varat	88 788	88 555	-233
Velat			
Verovelat	1 661	1 601	-61
Oma pääoma			
Kertyneet voittovarot	20 349	20 176	-172

Tuloslaskelma 1–9/2011			
Henkilöstökulut	211	208	-3
Tuloverot	2 303	2 304	1

Laaja tuloslaskelma 1–9/2011			
Etuuspohjaisista järjestelyistä johtuvat vakuutusmatemaattiset voitot /(tappiot)	-	-29	-29
Tuloverot etuuspohjaisista järjestelyistä johtuvista vakuutusmatemaattisista voitotoista/ (tappioista)	-	7	7

Osavuosikatsauksen luvut ovat tilintarkastamattomia. Kaikki luvut on pyöristetty, joten yksittäisten lukujen yhteenlaskettu summa saattaa poiketa esitetystä summaluvusta.

Helsingissä 31.10.2012

OP-Asuntoluottopankki Oyj
Hallitus